

Előfizetési ár:

(Postán küldve)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra . . 3'—

□□

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

(Házhoz hozva)

Egész évre 32'—

Fél évre . . 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra . . 3'—

□□

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHÁ MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

A háború hírei.

Hivatalos jelentések.

Berlin, október 29.

Olasz arcvonal: A Below Otto gyalogsági tábornok parancsnoksága alatt álló hadsereg német és osztrák-magyar hadosztályainak az elért sikerekben megizmosodott támadó szelleme az egész olasz Isonzó-arcvonalat összetörte. A megvert 2-ik olasz hadsereg a Tagliamento felé özönlik vissza. A 3-ik olasz hadsereg a Wippachtól a tengerig fekvő állásaira irányuló támadásunkkal csak rövid ideig szállt szembe; gyors visszavonulásban van. Az adriai tenger partján a széles átkelési területtől északra Karinthiába és egész Plöcken szorosig megingott az olaszok arcvonala. Az ellenséges utóvédek pedig sikertelen kísérleték meg, hogy a szövetséges hadseregek viharos előrenyomulását feltartóztassák. Német és osztrák-magyar csapatok Udine, az olaszok eddigi főhadiszállása előtt állnak. — Osztrák-magyar hadosztályok elfoglalták Cormonst és a tengerparton a határhoz közelednek. Minden utat elborítanak az olasz hadsereg rendetlenül menekülő járműszlopai és a menekülő lakosság. A foglyok és a zsákmány száma állandóan növekszik. Heves, nagy esőzésekkel kapcsolatos zivatarok omlottak alá tegnap a 12-ik Isonzó-csata hatalmas harci területére.

Budapest, okt. 29.

Below Ottó tábornok osztrák-magyar és német haderői, valamint Boroevics vezérezredes hadseregcsoportjának az északi szárnya 21-én reggel kezdték meg támadásukat és már tegnap, az ötödik csatanap estéjén, visszafoglaltuk az egész területet, amelyet az ellenség tőlünk minden négyzetkilométer földet mintegy ötezernégy száz főnyi

vesztéssel vásárolva meg, tizenegy véres csatában nehéz küzdelemmel kicsikart. A Karszt-fenstkon csapataink a Monte San Michele elfoglalva, az Isonzói nyomultak előre. Osztagaink átkeltek a megáradt folyón, Görzött utcai harcban megtisztítottuk az ellenségtől. Podgorát késő este rohammal elfoglaltuk. Oslavija körlete, a Monte Sabocino és a Korde magasztal időnként igen heves harcok színhelye volt. Az olaszoknak minden ellenállása hiábavalónak bizonyult és a legnagyobb zürzavarban hátráló ellenség tildözése közben Cormonson és a Monte Quarin-on tul jutottunk. Német és osztrák-magyar csapatok Udine előtt állanak. Cividale-től északnyugatra, a hegyvidéken szintén gyorsan nyomolunk előre. Az olaszok karinthiai arcvonala a legfontosabb szakaszain megingott. Csapataink hóban és viharban elragadták az ellenségtől a Tavistól délnyugatra, a Pontafel mellett, a Plöcken vidéken és a Nagy Palon két és fél év alatt kiépített határállásait.

A szövetségesek gyors, minden akadályt leküzdő előnyomulása, a foglyok számáról és szakadatlanul növekvő zsákmány nagyságáról csak némiképp pontos adatok közlését is lehetetlenné teszi. Egyedül a Plavától délnyugatra fekvő területen 118 mindenféle kaliberű ágyút szállítottunk be. Egy itt előrenyomuló hadosztály néhány óra alatt hatvan tisztet, három ezer főnyi legénységet fogott el és hatvan ágyút zsákmányolt. Amit a tizenkettedik Isonzó-csatában hadiszerekekben zsákmányoltunk, az messze túlhaladja az 1915. évi galíciai és lengyelországi nyári offenzívában ejtett zsákmány nagyságát.

A képviselőházban

tegnap igen rövid ülés volt. Tisza mentegette magát, hogy nem akarták a kormányt lemondásra provokálni. De azért erősen hangsúlyozva azonnal hozzáfűzte, hogy a kormány sorsára való befolyás szempontjából nem tesz különbséget, mely szempontból nincs meg a többsége. Parlamentáris szempontból ez tisztán áll.

Wekerle rögtön megfelelt Tiszának.

Azt mondta, hogy az alapfeltétellel nem jötünk ellentétbe. Ma is azt mondjuk, a kisebbségi kormány előtt két alternatíva áll: vagy tud kormányozni kisebbsége mellett, vagy nem. Ha nem tud, akkor a nemzet többségéhez appellál. A kormány a választó-

jogot tekinti a döntő kérdésnek, ahol a többség döntése előtt kénytelen meghajolni. Ugron felajánlott lemondását nem fogadták el, szolidárisak vele, mert kisebb incidensről van szó. Többször hangoztatták, hogy a kormány nem lép más javaslattal a törvényhozás elé, mint amely a hadviseléssel, az államháztartással kapcsolatos, vagy amit közös meg egyezéssel elintézhetnek minden késedelem nélkül, a választójogot kívánjuk tárgyalatni, mely alkalommal a többség határozata lesz irányadó a kormányra.

Ezzel aztán az ülés véget ért és a jövő hétig szünetelni fog a Ház.

Az ELLENZÉK telefonszáma 9.

Egyes szám ára 10 fillér.

Birtokvédelem.

Kormányrendelet.

A hivatalos lapban megjelent az a kormányrendelet, mely a magyar földet különösen a határszéleken óhajtja megvédeni attól, hogy idegen elemek tulajdonába jusson. A kormány nagyszabású birtokpolitikájának ez a bevezető, első része, új elveket statuál a birtokforgalomban, amennyiben a birtokszerzés szabadságát bizonyos meghatározott területeken korlátokkal veszi körül.

Ebből a nézőpontból érdekesek a rendelet intézkedései és megérdemlik mindazok figyelmét, akik érzik, hogy e korlátozások nélkül elkallódnék az ország határterülete idegen elemek és idegen kapitalis birtokába jutna a magyar föld, melyre pedig azok tartanak számot, akik az országhatárokat vérukkal áztatják.

Gróf Apponyi Albert kolozsvári emlékezetes beszédének ama része, mely Erdélyben etnografiai és gazdasági határt követel, a mai rendeletekkel a komoly megvalósulás stádiumába jutott. Nem lehet többé szó nélkül kivásárolni a magyar földet a magyar kiscgazda és középbirtokos lába alól s nem lehet tovább folytatni azt az üzérkedő földpolitikát, aminek támasztéka a magyar földbirtokos hitelképességének sok mizériája s a budapesti és nemzetiségi bankok üzleti kapcsolata volt.

A harctérről hazaérkező katonáinkat nem szabad megfosztani attól a lehetőségtől, hogy földhöz jussanak, amit pedig végszertűren megakadályozott volna az a móhóság, amivel a háboruban szerzett új tőkéssek magukat a föld összeharácsoolására vetették.

Három rendelet jelent meg a hivatalos lapban. Az első az ingatlanok forgalma tárgyában intézkedik és kimondja, hogy:

„E rendelet hatályosságának területén mindaddig, míg ez a rendelet életbe van, ingatlant csak a hatóság hozzájárulásával lehet elidegeníteni vagy pedig tíz évet meghaladó időre bérbe vagy haszonbérbe adni. Az elidegenítés, valamint a bérbe vagy haszonbérbeadás a hatóság hozzájárulásának hiányában érvénytelen.

A hatóság hozzájárulását bármelyik fél kérheti.

Semmis minden olyan megállapodás, amely a hatósági hozzájárulás megtagadása esetére a felek bármelyikét az érvénytelenség törvényes jogkövetkezményein túlmenő hátránnyal sújtja.

Semmis minden olyan megállapodás is, amely a jelen rendelet kijátszására irányul.”

A rendelet hatálya Árva, Bereg, Gömör, Kishont, Krassó-Szörény, Lptó, Máramaros, Nyitra, Sáros, Szatmár, Szepes, Trencsén, Turóc, Ungocsa, Ung, Zemplén és Zólyom, továbbá Alsó Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad; Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben, Szilágy, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyéknek, valamint Szatmárnemeti, Kolozsvár és Marosvásárhely törvényhatósági joggal felruházott városoknak területén fekvő ingatlanokra terjed ki.

Ugyanez a rendelet felsorolja azokat a kivételeket, melyek a forgalmi korlátozás alá nem esnek; megállapítja az eljárás során felmerülő jogorvoslatok formáit és megállapítja azokat az eljárási szabályokat, melyek abban az esetben követendők, ha valamely jogügylet a hatóság hozzájárulásának hiányában érvénytelen.

A második kormányrendelet a hatósági hozzájárulásra hivatott szerveket jelöli ki.

Észerint az ingatlanok elidegenítéséhez vagy pedig tíz évet meghaladó időre bérebe vagy hasznóbérbeadásához szükséges hatósági hozzájárulás kérdésében döntésre hivatott szervek a következők:

1. Árva, Liptó, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegye területén fekvő ingatlanokra nézve a felvidéki miniszteri kirendeltség (székhelye: Zsolna);

2. Gömör-Kishont, Sáros, Szepes és Zemplénvármegye területén fekvő ingatlanokra nézve az eperjesi miniszteri kirendeltség (székhelye: Eperjes);

3. Bereg, Máramaros, Szatmár, Ugocsa és Ung vármegyék területén fekvő ingatlanokra nézve a hegyvidéki miniszteri kirendeltség (székhelye: Munkács);

4. Nyitra vármegye, továbbá Szatmárnémeti város területén fekvő ingatlanokra nézve az ingatlan fekvése szerint illetékes közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága (1913: X. t. c. 70. §.);

5. Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Hunyad, Kolozs, Krassó-Szörény, Szeben, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos vármegye, továbbá Kolozsvár törvényhatósági joggal felruházott területén fekvő ingatlanokra nézve a kolozsvári miniszteri kirendeltség (székhelye: Kolozsvár);

6. Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Kis-Küküllő és Udvarhely vármegye, továbbá Marosvásárhely törvényhatósági joggal felruházott város területén fekvő ingatlanokra nézve a marosvásárhelyi miniszteri kirendeltség (székhelye: Marosvásárhely);

7. Szilágy vármegyében fekvő ingatlanokra nézve a nagyváradai miniszteri kirendeltség (székhelye: Nagyvárad).

A harmadik rendelet a végrehajtási utasítás, mely az egész intézkedés adminisztrációs szabályait foglalja magában.

Hogy ez a három rendelet milyen hatást váltott ki a gazdatársadalom lelkében, azt élénken visszatükrözteti az a két meglepő hangu távirat, melyet a „Hangya”, a magyar gazdaközösség fogyasztási és értékesítő szövetsége küldött Wekerle Sándor és Mezössy Béla földművelésügyi miniszterhez.

A Közélemezési Tanács ülése.

Kolozsvár, okt. 30.

Einökölt dr. Apáthy István, aki elsősorban bejelentette, hogy a múlt ülés határozatai nagyrésztben elintéztést nyertek. Ugyanis a kerti gazdaságokra vonatkozólag átirat is érkezett a város tanácsától, amely szerint a kívánt területeket a város hajlandó átbovosítani. Egy része már szántás alatt is áll s mihelyt az őszi szántás befejeződik, a többi részek föltszántására a közert is igénybe fogja venni. A város különben a maga részéről is megtett minden intézkedést, hogy Tarcsán 44 holdon hasznos kertgazdaságot állítson be.

A városi tanács átirata az élelmezési tanács által tudomásul vétetett.

Puskás Béla a kerti gazdaságok mikénti beállítására nézve azonban más véleményen van. Szerinte csak intenzív gazdálkodásnak van értelme, amely tömegtermeléssel érhető el, a szopori földet ilyen uton kellene hasznosítani.

Nemes Ferenc jelentést teszen, hogy tárgyalások folynak ilyen irányban is 60—70 holdnak rokkant katonák által való műveléséről, 30 embernek állandó munkára való beállításáról van szó.

Apáthy István jelzi, hogy azért a tisztviselő kerti gazdálkodása sem kicsinylendő. Vannak olyan családok, akik a kiosztott kis területen 5—6 száz korona értékű zöldséget és veteményt is természetettek s ez mégis csak eredmény.

Lévay János referál az október havi szalonna és zsir elosztás lefolyásáról. Összesen levágotott 141 zsirsertés. Ezenkívül elosztásra került még a fősztámvevő jelentése szerint 100 mázsa zsir, 42 mázsa füstös és 26 mázsa sózott szalonna, amely 3000 tisztviselő család és 5161 más polgári család részére jutott.

A novemberi szalonna és zsir kiosztás november 6-án kezdődik és a zsirjegyek szerinti beosztás hirdetmény és a napilapok útján fog közöltetni.

Hirschfeld Károly szóvá teszi, hogy a lapok szerint az árjavasló bizottság a szalonna és zsir árát ismét emelni szándékozik 20%-kal és erről a hatóságnak javaslatot is tett, tudni szeretné, ha ez megvalósul, mennyiben fog vonatkozni a város által kiosztandó novemberi mennyiségre.

Nemes Ferenc oszlatja el Hirschfeld kétélyeit, hogy ha tényleg áremelkedés következne is be a szalonnára vonatkozólag, ez semmiképp sem érinti a városi üzem árait.

Szegő Ede a zöldségekre, főleg a káposztára és burgonyára nézve teszen jelentést s egyuttal ismertette azon felirat szövegét, amelyet a város a közlelmezési miniszterhez intéz. Ugyanis annyi ellentmondó átirat és intézkedés érkezett a város kezéhez a különféle központoktól, hogy azokból eligazodni is alig lehet. Igen érdekes részlete, hogy amikor a várost káposztáért Hunyadmegyébe utalják, akkor a közlelmezési szerint azt is jelzik, hogy ennek megbizottjai Debrecenbe laknak, az Udvarhely megyeiek pedig Dáván. Kifutás van azonban, hogy burgonya és káposztia közelebb mégis elosztásra kerülnek.

Nemes Ferenc a város által vásárolt hüvelyesekre nézve tájékoztatja a közlelmezési tanácsot. Ugyanis a napokban arról kapott a város értesítést, hogy bab, borsó és lencse vásárlásait a városnak megsemmisítették azzal, hogy a közlelmezési hivatal fog ezekben a városról gondoskodni, de hogy mikor, erről megnyugtató választ sajnálatára adni nem tud.

A főkapitány tett továbbá jelentést, hogy a kilogramm és litervéka árak ideiglenes használatra egyenlősítették és ezek összehasonlító táblázatával a piaci ellenőrzőbizottság, a polgárok és rendőrök is el lesznek látva, hogy folyólistásra a közönségnek tájékoztatást nyújthassanak.

Végül abban állapodott meg a közlelmezési tanács, hogy januártól kezdve a lisztjegyeket 3 hónapra állítja ki, hogy az ezekért való utánjárás se okozzon minden hónapban idővesztéséget a közönségnek. Azonban nem hallgathatja el a tanács, hogy maga a közönség is hibás sok tekintetben, mindig csak az utolsó napon megy el a jegyek után és innét van a kerületi kapitányoknál a nagy torlódás. Ezen csak úgy lehetne segíteni, ha a jegyek kiadására is sorszám és kezdő betűk szerint előírt napokon osztatik szét, mint az a zsirjegyeknél is történik.

Emlékezzünk!

A fekete szárnyu Halál suhogva száll ma a föld felett. Szelid mezőkön és vad sziklarmokon, tengerek vizein és hósvatagokon a haldoklók és szenvedők segélykérése sikolt fel. Véres sebek és szörnyü fájdalmak szaggatják milliók testét és ezek között sok ezer tüdővész hős.

Fiatal, gyönyörű testeket aggá sorvaszt a rettenetes kór, bátor, hős férfiakból vészszorgó árnyakat formál. Meg kell mentenünk őket! A nagy áldozattal szemben, amit értünk hoztak, milyen kicsiny a mi áldozat-

hozatalunk. Nehány fillér csak, amelyet gyógyításukra, gondozásukra adunk.

Mementőt int felénk az őszi elmulás. A szomorú füzek mélyen bólogatnak a temetők hantjai fölött. Halottak napján, mikor kizarándokolunk a sírokhoz, mély megalázkodással gondoljunk az élők szenvedéseire, a tüdővészesek lassu haldoklására. És a halottak koszorúba fonjunk kevesebbet egy virágszállal s e virág értékét ajándékozzuk oda a tüdővészesek megmentésére.

Emlékező, meghaltott szívü emberek, ti boldog egészségesek, ne dobjátok félre az idecsatolt befizető lapot. Az az adomány, amit rájegyeztek, haló jó élet megmentője lehet!

Az Isten irgalma teremtményeinek jószágában gyökerezik. Gondoljatok erre és gondoljatok a halálra!

József kir. herceg Szanatorium
egyesület

Budapest, IV., Sütő-utca 2.

Udine előtt állunk.

Offenzivánk fényes eredménye.

A sajtószállításról jelentik: A megindított olasz front északi részén német hadtestek hallatlan lendülettel törték meg az ellenség ellentállását és a terep nehézségein is győzedelmeskedve, a Natlone-folyó mellett elérték Cividalet, a lombard hercegek évszázados székhelyét. Ezzel Udine városa, ahol Cadorna főparancsnoknak és az olasz hadvezetőségnek főhadiszállása van, a közvetlen támadó zónába került. Monfalcone elfoglalása következtében a légvonalban tizenöt kilométernyire fekvő udinei pályaudvar, valamint Villa Vincenting és San Giovanni di Manzano olasz városoknak repüöltámadásaink révén ismert nagy csapatszallító pályaudvara ágyutüzünk körletébe került. Említésre méltó, hogy a párjukat ritkító eddigi eredményeket az előnyomulás első napjaiban felmerült nagy terepnehézségek és az ellenség makacssága ellenére, a várakozásoknak messze mögötte maradó csekély veszteségek árán értük el.

Offenzivánk lendülete példátlan ebben a háboruban. A harmadfélévig pokoli sziklák közé börtönzött katonáknak valósággal felszabadulás a mozgó harc. Csodálatos bravurokban tör ki a sokáig elfojtott támadó kedv. A Krn csucsán még javában tombolt a küzdelem, elkeseredetten védték az olaszok a rengeteg vérrel szerzett domináló pozíciót. Rohamcsapataink ezalatt, valósággal az ellenség szemeláttára, nem törődve azzal, hogy a hegyen még nem történt meg a döntés, előretörték a Krnt északon és délen határoló völgyekben egész Karfreitig, ahol az olasz divízió parancsnokát, brigadérosát és ezredeseit a front mögött meglepték és elfogták. Mikor aztán a Krn csucsán elődölt a harc és a menekülő olaszok Karfreit felé özönlöttek, ott már bebeszkelődött csapataink várták őket tárt karokkal.

HIREK

— **Egy betiltott és feloldott szindarabról.** Bródy Sándor, a „Lyon Lea“ és más darabok szerzője, legújabb darabját „Szerető“ cím alatt írta meg. Ezt a darabot a budapesti rendőrség, mivel — állítása szerint — egy osztrák főherceg esetére célozott s így alkalmas a szövetségi hűség lazítására, betiltotta s miután az inkriminált passzusokat átforgatták, ismét feloldotta. A darabot azóta előadták, sőt meg is bukott. A közönség azonban, mert botrányt sejtett, eszeveszetten tödült a színházba és tödül ma is. Az irodalmi társaságok, a színpadi szerzők egyesülete és Fényes László a parlamentben megbotránykoznak a rendőrség önkényén és muszkauralmán. Tiltakoznak és szörnyülködnek a rendőrség irodalmi ténykedése felett. Csak épen a szerző és a Magyar színház üdvözlik szívből a rendőrséget, amely a különben viriolos drámából olyan jó kasszadarabot teremtett.

— **Arz báró megkapta a nagy signum laudist.** A király az olasz harctéren aratott fényes győzelmek alkalmából báró Arz Arthur gyalogsági tábornoknak, a vezérkar főnökének, a nagy signum laudist adományozta.

— **Tudomásul.** Kolozsvár város tanácsa értesíti az érdekelteket, hogy 1916 december 7-től 1917 április 30-ig terjedő idő alatt beszolgáltatott fémtárgyak térítési összegét a nagyszabeni cs. és kir. katonai parancsnokság hadbiztossága kiutalta. A kiutalt térítési összegeket a beszolgáltató elismervények ellenében a v. házipénztár (városháza 35—36. ajtó) fizeti ki folyó év november 5-től november 24-ig mindenkor a hivatalos pénztári órák alatt (9—12-ig).

— **Vármegye.** November hó 6-án (kedden) d. e. 11 órakor Kolozs vármegye őszi rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjai lesznek: A törvényhatóság 1918. évi költségelirányzatának megállapítása. Az 1918. évre szükséges törvényhatósági pótdiók megszavazása nevszerintű szavazással. Távbeszélő alapba 0.50 százalék, ar új székház építési költségen törlesztésére 2 százalék, a tisztviselői nyugdíjalapra 2.25 százalék, közművelődési célokra 0.25 százalék. Árva- és gyám-pénztár, valamint a közigazgatási pénztár készpénz készletének elhelyezésére szolgáló pénzügyintézetek nevszerintű szavazással való kijelölése. Wekerle Sándor m. kir. miniszterelnök 3126. szám alatt tudatja miniszterelnökké történt kinevezését és az új kormány megerősítését, egyben kéri a törvényhatóság támogatását. Kebli ügyek. Alispán, arvaszéki elnök, főorvos időségi jelentése. Számonkérészek jelentése. Gaál Elek elhalálozása következtében egy közigazgatási bizottsági tag választása az 1917—18. évekre. A vármegyei tiszti nyugdíjalap 1918. évi költségvetése. A vármegyei jegyzői nyugdíjalap 1918. évi költségvetése. A törvényhatósági utkaparó-i nyugdíjalap 1918. évi költségvetése. A vármegyei gépkocsialap 1918. évi költségvetése. Anyakönyvi tiszteletdíjalap 1917—18. évi költségvetése. Közművelődési alap 1918. évi költségvetés. Alispán és arvaszéki elnök jelentése a pénzügyintézeteknél elhelyezett pénzekről. Anyakönyvi tiszteletdíjalap 1915—16. évi zárszámadása. Bánffyhungyadi kórházalap 1916. évi zárszámadása. Erdőéri nyugdíjalap 1916. évi zárszámadása. Erdőrézi alap 1916. évi zárszámadása. Ginska Gábor-alap 1916. évi zárszámadása.

— **Ünnepély a hősök temetőjében.** Halottak napján, mint a tavaly, úgy az idén is szép ünnepélynek lesz színhelye a hősök temetője. A háború hőseiről való megemlékezés ünnepélyességét ez alkalommal csak emelni fogja a polgárság mellett a katonaság

képviselőinek, főként — mint értesülünk — ő fensége József főherceg részvétele. Az ünnepélyen beszélni fog dr. Hirschler József prélatus-plebánus, dr. Haller Gusztáv polgármester és az Egyetemi Kör nevében egy egyetemi hallgató. A katonaság ünnepélyesen vonul ki a sírokhoz s teljes gyászpompával rója le háláját és kegyeletét a nemzet hősi halottjai iránt.

— **Tíz évi börtön az oláh barátságért.** Sulyos váddal terhelt ma Sütő János voilai lakos a honvéd hadosztálybíróóság előtt, mely az oláh megszállás alatt elkövetett bűncselekménye miatt vont felelősségre. Az volt ellene a vád, hogy az ellenséges csapatoktól megszállott Voila községben a román katonákkal testvéries barátságba bocsátkozott és az otthon maradt magyar anyanyelvű polgárokat az ellenségnek hamis okok alapján bevádolta. Többek közt Lőrinczi Jánost, kivel szemben sohse viseltett barátságos érzésekkel, a községben parancsnokló oláh tisztnek egy alkalommal azért panaszolta be, hogy nagyon magyar érzelmű és a magyar katonákkal titkos összeköttetésben állva a román csapatok minden mozdulatáról értesítést küld a honvédekhez. Ezen vád alapján az oláhok egy éjjel lakásán elfogták, megbilincseltek és az oláh tiszt elé vitték, aki kihallgatta. Lőrinczi tagadta, hogy összeköttetésben állana a magyar katonákkal, mire Sütő előlépett a később Romániába szökött Mayer Györggyel és vádját megismételte azzal, hogy a tegnapelőtt is látta Lőrinczit amint jeleket adott a négy kilométernyi távolságban tartózkodó magyar katonáknak. A tiszt Lőrinczire mutatva, azzal küldötte el Sütőt és Mayert, hogy „menjetelek és ássátok meg a sírját, mert meg fogom lövetni.“ Az előhívott katonák brutálisan megverték és a falu végére hurcolva, felesége és gyermekei szemelátára agyonlőtték a szerencsétlen embert. A hadbíróóság a kihallgatott tanúk vallomásából igazolva látta a vádban leírt bűncselekmény elkövetését és a magyar üldöző Sütőt a szenvedett hat hónapi vizsgálati fogság betudásával 10 évi, minden héten háromszor kenyér és vízbőjtellel és kemény fekhelyel s a hónap minden 1. és 15-ik napján magánzárkával sulyosított sulyos börtönre ítélte. A cinikus vádlott teljes lelki nyugalommal vette tudomásul az ítéletet s csak azt kérte az elnöklő ezredes-hadbírótól, hogy büntetése megkezdése előtt engedjék egy kicsit sétálni a városba.

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Nagy győzelem.

Udinét elfoglaltuk.

Budapest, okt. 30.

Bécsből jelentik:

Az urakházának elnöke közölte a Házzal, hogy Udinét elfoglaltuk.

Az olasz király es Cadorna menekülése.

Budapest, okt. 30.

Sajtószállásról jelentik: A felyok vallomása szerint az olasz király offenzívánk megindulásakor, Cadorna pedig Cividale elfoglalása után auton elmenekültek Udinéből.

Elzárták a francia határt.

Budapest, okt. 30.

Baselből jelentik: A francia határ éjjelkor elzárták.

Ujabb elfoglalások.

Budapest, okt. 30.

A sajtószállásról jeientik; Kröbátin báró csapatai elfoglalták Nevéa, Amadoqua nyeret.

A Sdobbba-ütegek elhallgattatása.

Budapest, okt. 30.

Osztrák-magyar torpedónaszádok 3500 méter távolságból tűzbe vették a Sdobbba ütegeket. Elhallgattatták anélkül, hogy bármily veszteséget szenvedtek volna.

A olasz papirok esése.

Budapest, okt. 30.

Luganoból jelentik: Az olasz tőzsdén a vezető papirok ötven lírával hanyatlottak.

Olasz tábornokok felmentése.

Budapest, okt. 30.

Luganoból jelentik: Tizenhét tábornokot felmentettek.

Zavargások Olaszországban.

Budapest, okt. 30.

Luganoból jelentik: Comoban a zavargások kitertek. Részleiek hányoznak.

Alhir.

Budapest, okt. 30.

Milanot, Comot tegnap arra a hirre, hogy az offenzívát megállították, föllöbögőzték. Később menekülő érkeztek Udinéből és Trevisobói, akiktől a lakosság megtudta a valódi helyzetet. A határ elzárásával meg akarják akadályosni, hogy a frontról külföldre hírek menjenek,

Tüntetés Rómában.

Budapest, okt. 30.

Rómában nagy tüntetések voltak. A tüntetőket katonaság verte szét.

Wekerle az olasz fronton.

Budapest, okt. 30.

Wekerle miniszterelnök szerdán vagy esütörtökön az olasz frontra utazik és kihallgatáson jelenik meg őfelségénél, hol jelentést tesz a politikai helyzetről és a pénteki ülésen történekről.

A király Görzbe bevonult.

Budapest, okt. 30.

Görzből jelentik: Őfelsége ma bevonult a felszabadított Görzbe. Az ellenség a várost nagy részben elpusztította és kifosztotta. A lakosság nagy részét magukkal hurcolták.

Az olasz hadsereg felbomlása.

Budapest, okt. 30.

Berlinből jelentik: A Localanzeiger haditudósítója jelenti: Az olaszok husz hadosztályt vetettek a támadók elé. Ebből nyolc hadosztály formálisan zárt sorokban vonult fogásba. Az olasz hadsereg a teljes felbomlás tüneteit mutatja.

A háboru hire az olasz kamarában.

Budapest, okt. 30.

Berlinből jelentik, hogy az Avanti szerint az olasz kamarában a képviselők izgalmasan tárgyalták a legutóbbi eseményeket. Az intervencionisták kezdetben nyugodtan fogadták a harcterről érkező híreket. A legtöbb velencei és lombardiai képviselő hazautazott, hogy a lakosságot megnyugtassa.

Színház.

Téli Színház.

- Kedden: Az ember tragédiája. (Bérletszűnet XVII. sz. A.)
- Szerdán: Az ember tragédiája. (Bérlet 39 sz. C.)
- Csütörtökön: D. u. Az Ördög. (Mérsékelt helyárrakkal.)
- Csütörtökön: Este: Traviata. (Bérletszűnet XVIII. sz. B.)
- Pénteken: Három a kis lány. (Bérlet 40 szám D.)

Troubadour. Modern muzsikusok és offentaló muzsikalisosok hiába mutogatnak a muzeumok felé, mikor Verdi dallamos zenéje megcsendül, mert a közönség tapsolni kezd és nem engedi kedvencét a feledésbe. Nálunk a Troubadour-t ismeri, sőt igen jól

ismeri minden színházlátogató, de azért mindig telt házak előtt kerül színre és a lelkes tapsok sem maradnak el soha, kivált, ha olyan jó előadásban látjuk Verdi dalmítvét, mint az este. Lévai Ilona Leonorát, Turai Emma Azucenát énekelték azzal a művészettel, tudással és hanggal, amely műértőt és laikust egyaránt meghódít. Papp László (Manriko) és Halmos (Luna gr.) egyaránt a legnagyobb tetszés mellett produkálták szerepeiket.

Az ember tragédiája. Holnap, szerdán este másodszer fog Madách „Ember tragédiá”-ja az új szereposztásban és új betanulásban színrekerülni.

Párdy Armánd vendégjátéka. Nagy érdeklődéssel várja a közönség Párdy Armánd, a hamburgi operaház tenoristájának vendégfellépéseit, aki csütörtökön este a „Traviata”-ban, pénteken este a „Három a kis lány”-ban, szombaton este a „Carmen”-ben és hétfőn este a „Mignon”-ban fog színpadunkon vendégként a közönség elé lépni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd**

Felhívás előfizetésre!

Az év utolsó negyedére kérjük az előfizetést díjak megküldését. Áraink maradnak a régiek:

Negyedévre 8 K
Egy hóra 3 K

Kérjük az előfizetési díjakat mielőbb megküldeni a kiadóhivatalnak. Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Szinkör-mozgó.

Előadások hétköznapokon:	Előadások ünnep- és vásárnap
Első előadás 6 órakor	Első előadás 2 óra
Második „ 7 1/2 „	Második „ 4 fél
Harmadik „ 8 1/2 „	Harmadik „ 5 „
Negyedik „ 9 1/4 „	Negyedik „ 7 fél
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél

Műsor:

Kedden és szerdán

Kismet.

Menjünk jó bort inni és friss debrecenit enni

Pferschyhez a „Berlinbe”
Deák Ferenc-utca 2. szám.

Kitűnő cigányzene.

Oszták-magyar bank.

Felhívás a részvények letételére.

A szavazatra jogosított részvényesek*), kik a jövő évi közgyűlésnek tagjaiként megjelenni kívánnak, felhivatnak, hogy legkésőbb **1917. évi november hó 30.-án, péntekig**, az Osztrák-magyar banknak húsz, saját nevükre szóló és 1917. évi július hava előtt keltezett részvényét, szelvényekkel együtt, a budapesti főintézetnél, vagy a bécsi főintézet letéti osztályánál, vagy valamely fiókjintézetnél letegyék vagy leköttesék.

Azok a részvényesek, kiknek részvényei a banknál e célból már előbb letétbe helyezettek, ezáltal, külön bejelentés nélkül, a közgyűlés tagjai lettek.

Az ülésnek napirendje, helye és órája a Budapestben és Bécsben megjelenő hivatalos lapokban közölteendő külön hirdetmény útján kellő időben fog a közgyűlés tagjaival közölni.

Bécs, 1917. évi október hó 20.-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovics
kormányzó.

Gutmann
főtanácsos.

Schmid
vezérigazgató.

*) Az Osztrák-magyar bank alapszabályai 14-dik cikkének 1-ső bekezdése: Az Osztrák-magyar bank közgyűléseiben csak osztrák és magyar állami alattvalók vehetnek részt.
Az alapszabályok 15-dik cikke: A közgyűlésből ki van zárva:
a) aki polgári jogai teljes élvezetében nincs, különösen az is, a kinek vagyona felett a csődeljárás megindított, ennek bevezetéséig;
b) a ki fenyítő ítélet folytán polgári, politikai, vagy becsületbeli jogaiban korlátozva van — ezen korlátozás tartama alatt.
Az alapszabályok 18-dik cikke: A közgyűlés minden tagja csak személyesen jelenhet meg és magát meghatalmazott által nem képviselheti és a tanácskozási határozathozatalnál, habár többféle minőségben venne is részt a tárgyalásokban, csak egy szavazattal bír.
Az alapszabályok 19-dik cikke: Ha a részvények jogi személyre, nőre, vagy több résztvevőre szólnak, annak van joga a közgyűlésen megjelenni és a szavazati jogot gyakorolni, a ki a részvénytulajdonosoktól, feltéve, hogy ezek vagy osztrák vagy magyar alattvalók, felhatalmazást mutat fel. A meghatalmazottaknak azonban a részvénybirtok kivételével egyéb személyes tulajdonságaiknál fogva (14. és 15. cikk) képeseknek kell lenniük arra, hogy a közgyűlésben részt vehessenek.

(Utánnomás nem díjazatik.)